

FOAIA ILUSTRATĂ

În Monarchie: 1/4 an fl. 1.50; 1 an fl. 6
În România: 1/4 an lei 5.—; 1 an lei 20

Apare în fiecare Duminică

Redacțiunea și Administrațiunea:
Strada Măcelarilor Nr. 21

Anul I

Sibiu, 23 Iunie (5 Iulie) 1891

Nr. 25

Plugul blăstemat*)

Poesie inedită de V. Alexandri.

I.

Vecină cu moșia bogată și domnească
Se 'ntinde o câmpie mănoasă rzeșească,
Pe care o pândesc tiranul domnitor
Cu poftă nesațioasă, cu ochiu adunător.
El vrea ca să-și cârpească hlamida aurită
Cu sdreanța sârăciei de veacuri moștenită,
Dar' nu vrea rzeșimea să-și vîndă-al ei ogor,
Căci e legat prin sânge pământul de popor.
„Nu vrea?” răcnesc Vodă; „prostimea înțețită
Ridică ași din țernă ființa-i umilită
Și îndrăsnesc-a-și pune voința 'n fața mea?
Să afle dar' ce-î vrea, atunci când Domnul vrea!“

A doua și o ceată de arnăuți călare,
Încungiurând pe Vodă, pășesc prcste hotare,
Și ca se tragă-o brazdă, aduc un mare plug,
Unealtă de hrăpire cu șese boi în jug.
Câmpia 'n nesciință lucește verde 'n soare,
Dar' un fior de jale pătrunde ori-ce floare,
Și via ciocârlie cântarea și-a curmat
Și zarea se închide c'un nor întunecat.

II.

Din capătul câmpiei începe plugul rece
Să tragă brazda neagră pe locul unde trece,
Și pajiștea atinsă greu geme ne 'ncetat
De-a fi 'n jumătățită prin ferul blăstemat...
Vezduhul se resună de chiote de ură
Și plugul lasă 'n urmă pe verdea bătătură
O rană lungă, largă, din care amărît
Se 'naltă 'n cer blăstēmul pământului hrăpit.

Și tot înaintează plugarii... când deodată
O falnică Româncă în cale se arată,
Frumoasă, tristă, 'naltă, pe frunte cu ștergar,
C'un prunc goluț la sinu-i, pășind măreț și rar,
Ea vine și în față cu boii se opresce,
Din ochi aruncă fulgeri, apoi așa grăesc:
„Vrei să ne perși tu, Doamne, avutul strămoșesc,
„A! dacă nu ai teamă de trăsnetul ceresc,
„Na! și să treacă plugul pe-al meu copil de fașe,

*) Primit această poezie inedită a bardului dela Mircesci dela un prieten al foii noastre, membru al societății rom. univ. „Petru Maior“ din Budapesta. Această frumoasă poezie nemuritorul autor a compus-o anume pentru un almanach literar, pre care societatea „Petru Maior“ voia să-1 ede în anul 1887/8. Neîntind spriginită deajuns intențiunea tinerimei univers. rom. din Budapesta, lucrările, trimise de câțiva autori, s'au trimis înderăt celor remași în viață. Astfel poezia „Plugul blăstemat“, reposedând în Domnul autorul ei, a ramas proprietatea societății „Petru Maior“.

„Ca să-ți rămână 'n lume pomină ucigașe!“
Ea ȃice și depune odorul-i lîngă boi...

III.

Minune! Cei din frunte, plāvianii amēndoi,
Cu ochi plini de blāndețā spre dînsul capul pleacă,
'L miroasă, el rîde și ei — nu vor să treacă!

„În lături!“ strigă Vodă și glasul-i răgușit
De chiar păcatul-i crāncen se pare 'nădușit,
Ear' falnica Romāncă pe sinu-i alb crucește
A sale brațe dalbe, obrazu-și desvêlesce
Ș'adauge în mândrie: „Mai bine mort de mic,
„Decât s'ajungă 'n lume prin tine un calic.
„Dă! Trageți brazda, Doamne, să 'ngropi dela olaltă
„Alătura cu pruncul mărirea ta înaltă!“

Năprasnic atunci Vodă c'un biciu cumplit de foc
Lovesce 'n boi să-î mae, dar' boii stau pe loc,
Și fac pentru copilul o caldă înfășare
Prin aburii ce ese din deasa lor suflare;
Ear' ciocârlia 'ncepe cântările-a-și urma,
Și mama în uimire începe-a lăcrima.

„Muiere!“ strigă Vodă turbat, schimbat în fiară,
„Pieri deci și tu pe brazdă și pruncul tēu se piară!“
Cumplit el se repede, — dar' n'a făcut doi pași
Și eată, că tufarii se mișcă a — vrășmaș,
Și eată că s'aude un glas de rēsbunare,
Și eată că se vede o gloată 'n fuga mare
Venind cum vine smeul pe aripi iuți de vânt,
Cu-o falcă sus în ceruri și alta pre pământ.
„Rēzeșii sînt! rēzeșii!... Fugiți, perși cu toții,
Păcatul vē ajunge, neferi și Domn, voi hoții,
Rēzeșii în urgie s'apropie de voi,
Ca să vē pue 'n juguri, se dați plugu 'napoi!“
S'au dus neferi și Vodă! ear' zarea se desehide
Și gloata strigă: Oarba! și copilașul rîde....

Paris, 1 Decemvrie 1888.

Afrodita.

O povestire din vechia Elada. De Ernst Eckstein. — Traducere din nemțesce.

(Urmare).

Acî se întrerupse. Vēdū adecă fețele palide de mânia ale celor doi bărbați, care își așintiau privirile la el, ca pantera ce s'a pus la pândă. Că Conon îi arētā o astfel de vrășmașie, aceasta nu-1 surprinse; încordarea nervoasă a trāsăturilor acestei fețe nu era decât o expresiune a urei, pre care dela început o observase la Conon. Dar'

cum de se schimbase atât de mult fața cea liniștită-aristocratică a archontei?! Acontios era pe deplin pregătit să întimpine displăcere, chiar oțărare; fără indemnul lui Melanip preste tot nu ar fi cutezat să între în casa lui Charidemos, pentru-că, cu toate cele întemplate, speranțele lui erau foarte slabe; vrășmășia însă, care acum îl săgetă din ochii fulgerători ai lui Charidemos, întrecea tot, ce el își putu închipui.

Conon, care observă această buimăcire, părea că simte o deosebită satisfacere pentru umilirea rivalului seu. Cu cât mai șovăitor se simția Acontios, cu atât mai ușor era de presupus, că un cuvânt amenințător de intimidare din partea lui Charidemos ajunge, pentru de a arunca pre tinăr earăși înderăt între barierele poziției sale subordonate. Din indemnul propriu trebuie Acontios să declare, că-î pare rău de nebunia ce a făcut, că renunță însuși la ori-ce, ce și numai pe departe ar semăna a vr'o îndreptățire. Prin o astfel de declarațiune Charidemos ar fi scăpat de impasul unui refus, care putea să sumuțe poporul superstițios, — și Conon scia, cât de ușor tocmai cu ocasiunea sêrbărilor Afroditei, când atâtea mii de oameni mișunau pe strade, o mică supărare putea să pricinuească o revoluție serioasă. De mult exista în Milet o partidă puternică, care aci mai pe față, aci mai într'ascuns făcea opoziție senatului, dar' mai ales archontei, și odată și ajunse conflictul aproape de isbucnire, — atunci adecă, când fû vorba de a alege o solie pentru Atena și Corint. — Conon, deși de altcum nu putea să se măsura în talent diplomatic cu Charidemos, totuși de astădată pătrunse mai bine în serioșitatea situațiunii, decât Charidemos, care în mândria și în încrederea în sine cea fără de margini desprețuind poporul, nu-și da seamă de tăria curentului vrășmășesc al contrariilor sei.

„Am venit“, continuă tinêrul sculptor, „dacă de altcum prealuminata Cydipe are de gând să se țină de cuvântul dat ștei nemuritoare...“

„Taci“, îi curmă vorba Charidemos, care nu se mai putea stăpâni. „Tu ai venit să continui, ce ai început în sanctuarul ștei! Eu însă sânt prea hotărît să te întimpin așa precum meriți“.

Acî se oprî pe un moment. Expresiunea implacabilă a feței sale părea a face să aștepți, că fără amânare porunca va fi dată, ca Acontios să fie dus în prinsoare. Sclavii din curte, care despre cele întemplate își șoptiau în ureche tot felul de versiuni, încă înainte de a se fi închis în urma lui Acontios perdeaoa dela ușe, într'adevăr și credeau, că actul se va sfîrși cu o scenă de violență. Cu încordată așteptare țineau cu toții urechea ațintită înspre internul salei: dar' porunca, să vie argații puterii publice, nu se dete. Charidemos își trase seama. Părea a-și dice, că n'ar fi potrivit cu demnitatea sa, dacă ar lua lucrul prea serios. După o pauză începù să vorbească pe

altă coardă. În vocea sa umbrîtă se zugrăvia indulgența cu cel în rătécire, compătimirea cam ironică a uraniotului, — a celui din înălțimi olimpice, — cu bietul muritor, care a cutezat să ceară ospitalitatea șteilor. Cu cât mai mult se cufunda archonta în acest fericit rol al seu, cu atât mai îndestulit devenia cu sine și cu soluțiunea în adevăr genială, pre care agerimea lui o dete lucrului. El desvinovăția, apêra chiar pre Acontios. Eros, care toate 'și-le supune, împinsese pre acest tinêr pe căi prăpăstioase. Era firesc, ca înamoratul, cuprins odată de amețeala dorului seu ferbinte, să nu se dee înderăt nici dela cele mai cutezătoare întreprinderi. Charidemos era aplecat sê-i dee iertare; mai mult, el voia, cu toată rătécirea lui, să facă pre tinêrul artist și pe viitor părtaș de patronatul seu și să nu răsbune asupra artistului, păcatul omului, — dacă cumva Acontios, în momentul din urmă, 'și-ar trage mai bine seama și ar declara el, de bunăvoie, că a greșit.

Mânia archontei ar fi împins pre tinêr sê-i contradică, 'l-ar fi întăritat să primească lupta cu energie; această liniște neașteptată, această condescendență, această compătimire însă îl deconcertă și-l desarmă. Mai mult ca ori-și-când avea acum simțemântul, că asupra unor lucruri imposibile își îndreptase gândul. Imobilitatea rece a fisionomiei lui Conon, care se feria a pune earăși sub întrebare, prin semne de dispreț, efectul cuvintelor lui Charidemos, îl întări și mai mult pre Acontios în dispoziția sa timidă șovăitoare. Așadară și Conon părea a privi tot lucrul numai ca o neînsemnată fatalitate, despre care nu se plătesce să vorbești! Poate că tinêrul sculptor n'ar fi trecut așa curênd preste acest simțemânt de înfrângere de inimă; poate că s'ar fi retras în tăcere, pentru a încerca cu altă ocașie un nou asalt, dacă privirea sa n'ar fi întâlnit privirea Cydipei. Din momentul, în care el trecuse preste pragul acestei case, învingerea lui asupra inimei Cydipei a fost hotărîtă. Statura admirabilă a tinêrului, atât de nobilă și viguroasă și totuși pe deplin predominată de grațiile unei fragede sfi-ciuni, îi apărù fetei iubitoare în o lumina cu totul nouă. Cydipe băgă acum de seamă, că Acontios chiar și în împregiurimea aceasta de colonne de marmură, de covoare moi, de perdele țesute cu fir de aur nimic nu perdea, că din contră, — chiar în dialogul cu puternicul archontă, — se purtase ca unul de neam ales, ca unul din cei chemați a fi stăpâni. Astfel ea perdù și restul timidității sale, și văpaia, care eșia acum din ochii sei, era văpaia adevăratei iubiri, care admiră fără rezervă, care își înalță privirile la obiectul iubit, dar' nu-și dă aerul ca-și-când s'ar scobori din înălțime la el.

Acontios înțelese această privire. O nouă vieată părea că-i curge prin toate vinele. El aruncă dela sine mreja, cu care vicleana elocuență

a archontei îi fermecase sufletul, și ți se cu ho-tărîre :

„Charidemos pare a înțelege altcum intenția mea. Ceea-ce am cutezat, nu am făcut-o fiind împins de amețea la primei porniri, ci cu bună precugetare și cu firma hotărîre de a o și scoate la capăt. În sanctuarul templului Afroditei s'a legat Cydipe prin jurământ să fie a mea: eu mă țin de cuvântul dat. Archontă al Miletului, îți cer mâna fiicei tale!“

„Nebunule!“ mormăi Conon.

Apoi îndreptându-se către Charidemos:

„E permis să-ți răspund eu?“

„Ba nu“, opri archonta. „Ce ai pute să-ți răspunzi tu? Raționamentul tău nu va avea mai mult efect decât al meu; și într'adevăr, e lucru supărăcios, a te mai apropia cu sfaturi bune de un nebun. Răspunde-ți tu Cydipe. Un cuvânt din gura ta poate îl va vindeca de a sa nebunie și pre mine mă va feri de necesitatea de a-ți dicta pedeapsa meritată.“

Frumoasa Cydipe își plecă ochii la pământ.

„Tată“, ți se ea, „mi-e teamă, că te voi supăra: dar' chiar nici tu nu vei pute să-ți tăgădui: Legătura solemnă, făcute în sanctuarul Afroditei, sînt inviolabile.“

„Ce vrei să ți dai?“ întrebă Charidemos.

„Sîntem datori a ține jurământul!“ continuă Cydipe, „astfel ne-a admoniat cobarul. Fiica lui Charidemos are înaintea tuturor celorlalți locuitori ai Miletului îndatorirea, de a da ascultare acestei provocări; pentru-că ea însași a fost oarecum prorocița nefericirii ce ne amenință.“

Charidemos se uită înmărmurit la fiica sa.

„Pe toți ții, înțeleg eu bine?“

„Da, iubite tată! Acontios va fi bărbatul meu, — căci așa m'am legat prin jurământ. Și tu, care ești păzitorul legii, nu vei voi să-ți calc jurământul.“

„Această farsă ticăloasă cutezi tu să o numesci jurământ.“

„Te înșeli, tată. Vot solemn devine ori-ce promisiune, ce în sanctuar ne trece preste buze cu invocarea ții. Dacă n'ar fi fost voința ții, să fac acest vot, pentru-ce m'a lăsat ea să citesc, cu voce înaltă și respicat, ceea-ce Acontios a scris? Tu scii, că Afrodita permite protegiaților sei și viclenia, dacă sînt cuprinși de adevărată iubire; noue însă nu ni-se cuvine să tragem pe ții la răspundere și să interpretăm după al nostru plac voința ei.“

„Nenorocito!“ strigă Conon cu oțerire; „vrei să te jertfesci?“

„Să mă jertfesc?“ repetă Cydipe. „Nu e vorba de jertfire; să scii Conone, că acelaia, care este protegiatul ții, și căruia ea s'a arătat cu bunăvoință și cu îndurare, ea nu-ți dă numai mâna, ci și inima celei promise. Eu iubesc pre Acontios.“

O pauză păcloasă urmă acestei declarațiuni. Charidemos și Conon steteau ca înmărmuriți de această neașteptată întorsătură. Acontios tresări de fericire; tēplele 'i-se băteau de agitat ce era, el ridică brațele, ca-și-când ar fi voit să strîngă la pept pre iubita sa; dar' nu putu să scoată un cuvânt.

„Să nu îndrăsnesci!“ răsuna vocea amenințătoare a lui Charidemos. „Să dau poruncă să te pue pe roată, ca pre trădătorul Ixion? Să nu mai îndrăsnesci să treci preste pragul acestei case, pre care tu o ai pângărit! Afară cu tine, proclutule! Și chiar dacă Cydipe ar fi făcut jurăminte în toate tēplele orașului, eu sfarm ceea-ce nu are valoare. Conon, însoțesce pre încredințata ta în despărțemēntul femeilor; acolo să mă așteptați! Într'aceea vreau să dau poruncile necesare, ca pe viitor să fim scutiți de astfel de surprinderi.“

„Stăpâne“, ți se Acontios îngălbenind, „te conjur...“

„Nu mă aprinde și mai tare, eși de aici!“ strigă archonta plin de indignațiune.

„Remâi cu bine Acontios!“ se auți vocea Cydipei. „Încrede-te în bunăvoința și îndurarea ții!“

Îngăimăcit eși Acontios în propileele palatului. Privirile sclavilor îi vestiră destul de clar, că cele petrecute în lăuntru n'au remas ascunse. Șovăind între temere și fericire el păși prin portalul cel larg. Și aici dete de nisce servitori ai casei, care căutau la dînsul cu priviri curioase. Înroșind până preste urechi, ajunse în fine în propileele, care erau cu câteva trepte mai sus decât piața.

„Eată! Acontios! Favoritul ții! Vrednicul de invidiat! Să trăească Acontios!“ așa se auțiau voci din toate părțile.

„Cum se va mai necăji Conon!“ strigă cu glasul seu aspru un hamal spătos.

„Așa-ți trebuie! Bine 'i-se întēmplă îngămfatului acelaia!“ sbieră un altul, și un hohot puternic se întinse preste mulțime, trăgēnd după sine și pre cei mai îndepărtați, care nu sciau de ce este vorba.

Vr'o trei-patru sclavi eșiseră în urma lui Acontios. Lumea se înghesuia în giurul lor trăgēndu-și în îmbuldeală, precând Acontios stetea încă tot între columnele din frunte ale propileelor, părēnd a nu înțelege, ce poate se agite atāt de mult aceste masse.

Tocmai voia să se scoboare de pe trepte, când un nou sgomot se ridică. Sclavii povestiseră, că Charidemos refusă pre pețitorul îndrăsnēt. Un murmur începū, care trecū în răpștire și se sfirși în un sgomot amenințător al mulțimii, asemenea vuetului talazurilor, când se apropie furtuna.

„Stai!“ strigă cel mai dinainte, totodată cel mai îndrăsnēt. „Vrei tu însuși să-ți dai învoirea,

ca jurământul să se calce și ca orașul să sufere pedeapsa pentru această fărădelege? Du-te de-ți ia mireasa, Acontios! Nu da dosul, ca un mișel! Archonta trebuie să se supună, când deita poruncesce“.

Nedecis și timid căuta Acontios înspre mulțimea sgomotoasă, când zări fața cea palidă și inteligentă a tinărului Oloros, care-l încurajă făcându-i semn cu capul. Apoi vedu, cum Oloros se îndreptă către cei din giurul lui vorbind foarte deaproape cu dânșii. Vorbele tinărului Milesian, nu le înțelegea sculptorul: dar' înțelese din efectul lor, că aceste gesticulațiuni vii cereau tot ceea-ce 'i-se cerea prin aclamațiunile din rîndurile dinainte. Deci de mâni se ridicară în sus în semn de aprobare a celor cerute de vocea poporului, care deveni tot mai cu putere, și decilor urmară sutele. „Jurăm pre deita din Cypris, că vom apăra dreptul și sfințenia votului!“ așa răsuna jurământul, pre care Oloros îl puse ca replică în gura mulțimei iritate; și tot mai amenințătoare deveni înghesușeala, ce se apropia de propileele palatului.

Nu era numai bunăvoință personală pentru Acontios, ceea-ce împingea pre tinărul Oloros și pre aderenții sei la aceste demonstrațiuni sgomotoase, ci și scopuri politice. Oloros, care până bine de curând era indiferent față cu afacerile statului, fiindcă își împărția dăile între plăceri și studii științifice, fusese de curând inițiat în tendențele acelor malconțenți, care nu aprobau purtarea unilaterală și inamică ori-cărei înnoiri a senatului, și care se străduiau a introduce o schimbare în principiile de guvernament. După câteva săptămâni Oloros ajunsese în sinul acestei partide la o pozițiune, cum corespundea vaței sale personale și talentelor sale extraordinare. Pretenșiunea principală a acestui partid era: ca senatul să fie întregit prin douăzeci de membri, care, în sens progresist, aveau să fie aleși din așa numitele familii nouă; la aceasta se adăgea alta, în înțelesul, ca și dignitatea de archontă, care amenința a deveni ereditară, fiindcă și Conon, fiitorul ginere al archontei de acum, era luat în combinațiune, să fie reformată din fundament, pentru a scăpa astfel de eventualitatea, care celor mai fricoși le părea de neînălțurat: adecă de tirănie. Nimic nu putu dar' fi mai binevenit partidului opozițional, decât tocmai întemplantarea din templul Afroditei. Devenind Acontios ginerele lui Charidemos, Conon cel ambițios era dat la o parte pentru totdeauna; dar' că apoi, Acontios să iee rolul lui Conon, despre aceasta nu putu fi vorba, fiindcă-i lipsia recerința principală: de a fi născut în Milet și de a fi împământenit. A apăra dar' inviolabilitatea votului aceluia și a da sprigin speranțelor lui Acontios, era o cerință de tact politic, și cei nemulțumiți se supuseră fără rezerve acestei porunci. Nici-când prorocia cobarilor nu a fost atât de mult exploatată, nici-când nu se zugrăvisse

cu atât de vii colori pericolul prevestit, ca tocmai aici în înghesușeala agorei. Vestea despre atitudinea Cydipei turna de nou uleu în flacări. Aveau acum un aliat tocmai în tabera contrară. Cu oare-care îndrăsneală și istețime învingerea părea mai presus de ori-ce îndoială.

Sgomotul din piață străbătut până în palatul archontei, și mai ântei îl puse în uimire, dar' în urmă, după-ce aflase și detaliuri, îi causă resimțământ. El lăsă pre Conon cu Cydipe și eși în propilee, unde află treapta cea mai de jos chiar ocupată de mulțime. Acontios stetea pe gânduri, răzimat de columna cea mai din frunte.

La ivirea căpeteniei statului, mulțimea dete puțin înapoi. Numai Acontios rămăsese neclintit pe loc.

„Ce vreți?“ întrebă Archonta, după-ce se domoli puțin sgomotul.

Earăși sute de brațe se ridicară din mulțimea mișinatoare.

„Să se țină jurământul, pre care 'l-a făcut Cydipe!“ resună ca dintr'o gură.

Charidemos îngălbeni.

„Bărbați din Milet“, strigă el cu voce puternică, „cine dintre voi, — fie el chiar și cel din urmă meseriaș din mahala, — ar suferi, ca altul nechemat să 'i-se amestece în afacerile sale familiare? Fiecare om liber e însuși stăpân în casa sa; dați dar' același drept archontei, și nu mai îndrăsniți a insulta pre acela, căruia îi datoriți cu stimă și venerațiune!“

„Te stimăm și venerăm, dacă-ți ții jurământul!“ fii răspunsul.

(Va urma).

Macul (Papaver).

Prelucrare după tractatul dlui **P. R. Stolz** din „Pharmaceutische Post“, de *I. P. Reteganul*.

Numele 'și-l are dela latinescile *papa* (măncare pentru copii) și *verum* (veritabilă). Semența macului se prepara ca mâncare pentru copii mici pentru a-i liniști. Măncarea aceasta se numia *papa somnului*; adecă le da să mănânce, — cum am dice, — somnul cu lingura.

La Pliniu îi întâlnim numele în sens de macul somnului; dar' cum se pare el cunoscea și opiul, ca suc de mac, cu care își luă vieța tatăl pretorelui Publiu Licinius Caecina și alții.

Și Virgil amintesc macul în idila sa a doua, chiar așa în cântările sale populare.

Ba Romanii cunosceau macul cu mult mai dinainte; pe timpul regilor Romei era macul o floare de grădină. Despre cel din urmă rege al Romei Tarquiniu Superbul se povestesc, că preumblându-se prin grădină, avea o deosebită plăcere a rețea măciuliile florilor de mac, care se ridicau preste celelalte. Macul a fost planta lui Hypnos sau Somnus și a lui Ceres, și se credea, că această frumoasă plantă a răsărit din lacrimile Afroditei, vârsate la moartea lui Adonis.

Grecesul Hypnos sau romanul Somnus a fost un fiu al Noptii și un frate al morții „Thanatos“ și era reprezentat ca un geniu, ședând cu aripile întinse și cu buciulii de mac în mână, chiar și cu cunună de mac pe

cap, care de bunăseamă avea să însemne puterea macului de a ne predispuce spre somn.

Poetul nostru Alexandri finesce frumoasa poezie „Concertul în luncă“ cu vorbele:

„Numai macul roș la față doarme dus pe altă lume“.

Macul ca floare de coroană sau de jertfă stă în legătură cu următoarele deități și ființe alegorice:

Cu Here (Iuno); cu Hermes (Mercurius) însoțitorul morților; cu Noaptea (Nyx sau Nox = fiica lui Chaos, sora lui Erebus); cu Mania, o ființă fantastică, periculoasă copiilor; cu Cybele și Aphrodite (Venus); cu Alegoria bunei reușite (Bonus Eventus, a bunului succes), un june ținând în mână o găoace, un spic și o buciulie de mac;

cu Productivitatea (Ubertas), o ființă alegorică feminină, cu buciulii de mac în mână și încununată cu cunună de mac; cu Ceres, deita cerealelor. Ceres află planta aceasta pe insula Mekona.

Pentru de a însemna productivitatea și binecuvântarea în seceriș, desigur nici o plantă nu era mai potrivită ca macul, căci o singură plantă dă până la 30.000 grăuncioare de sementă.

În culina romană era folosit macul amestecat cu miere ca mâncare de cină, ori ca cocătură fină cu albuș de ou presărată cu mac, spre care scop se folosia o varietate de mac cu semințe albe. — Sunt mai multe specii de mac.

Din mac se fac deosebite soiuri de opium și morfiu. Pentru Europa și America isvorul opiumului este Asia. Opiumul turcesc se produce cu deosebire în Armenia.

Comerțul cu opium este monopol turcesc; opiumul adunat deci trebuie dus tot în Constantinopol ori Smirna și de aci vine preste Triest, Londra, Rotterdam și Hamburg în comerț ca cocuțe ori pânișoare moi, de 200 până la 1000 grame de grele și bogat presărate cu fructe de Rumex.

Opiumul egiptean sau thebanic ne vine ca pânișoare brune ca ficatul, fiind mai sfrmicioase și de calitate mai mediocră.

Opiumul persic se află în comerț în formă de rudite, este însă sêrac de morfină.

Opiumul ost-indic este de o bună calitate și se fabrică în mare cantitate, dar' pentru noi europenii abia are valoare teoretică, deoarece-ce întreg exportul opiumului ost-indic merge la China și în insulele Oceanului pacific.

Opiumul preparat în Europa este de o calitate excelentă, cuprinde 10—15% morfină, se dobândește însă în cantități așa restrânse, încât abia acopere lipsele medicinale.

Folosirea opiumului este colosal de mare. Folosirea lui ca substanță medicinală este foarte restrânsă în proporție cu folosirea lui ca stimulent. Ca să ne putem face numai o mică imagine despre aceasta, fie putem cite cifrele următoare pentru ilustrare. În anul 1856 s'au expedit din India-ostică la China și insulele indice opium în 72.000 lăzi în valoare de 70,566.200 fl., ne-computând masele consumate în țeară și cele trecute preste graniță la China.

Opiumul se folosia și în timpurile

vechi. Mekonionul lui Theophrast este chiar opiumul nostru. Ca să nu fim în îndoială asupra naturii mekonionului, ne descrie Dioskorides modul câștigării lui și calitățile lui. Cui să se atribue meritul ori blăstêmul invențiunii opiumului și al relei lui folosiri, este necunoscut. Obiceiul mâncării și al fumării opiumului s'el fi prins mai înteu mahomedanii, la ce, în linia primă, e vinovat coranul, care le opresce beutul vinului, și deoarece-ce omul, dupăcum se pare, fără ceva iritator, înțepător, îmbătător am pute dice, nu vrea s'el și tirăie dila pe acest pământ, s'au pus a gusta opiumul. Consumul opiumului începe din Persia și Arabia, trece în India-ostică și de acolo către China, unde în decursul veacului trecut prin ajutorul Englezilor luă dimensiuni teribile.

Inflnța demoralisătoare a acestei plage puse pe

gânduri pe adevărații binevoitori ai Chinezilor, de aceea împăratul lor la anul 1801 puse pedeapsă de moarte pe consumatorii de opium, — după-ce alte pedepse nimic nu folosiră, dar' și aceasta fără succes. Guvernele ulterioare ale Chinei încă numai înzadar își dădură toată silința de a-și desvêta poporul de acel nârav rêu.

Tartarii caucasici, ca mohamedani emancipați, abdiseră bucuroși de poligamie, dar' cu oprirea beutului de vin nu se împăcară. Puterea îmbătătoare a vinului însă o potențară și mai mult, punând în mustul ferbând capsule de mac.

În Persia se preparează decocte concentrate de capsule de mac, numite Kokemaar, care se beau calde și imbată pre consumator.

Spicuitoarea.

Opiul însuși (persesce „afiu“, arab. „ofiu“) se ia sau ca pilule mici, sau se formează din el o tinctură alcoolică, care se ia în 10—100 picături, sau se fumează în pipe ca extract de opiu.

Pe insulele Borneo, Iava, Sumatra se amestecă extractul de opiu cu tutun tăiat fin și cu frunze de betel și din amalgamul acesta se formează pilule cât mazerea de mari, care le fumează.

Influența ce o are opiul este tot aceeași, ori în ce formă se consumă, totuși mai imediat și mai repede influențează fumatul lui, și mai ales asupra sistemului nervos. O doză moderată învioșează spiritul și are efect bun atât asupra spiritului, cât și asupra corpului.

Altcum influențează opiul, nu ca vinul ori ca alte beuturi spirituoase, care luate în doză mare fac pre om necapabil de ceva muncă spirituală ori corporală până nu a trecut beția preste el. „In vino veritas“, dice un proverb vechiu, care, daună, e prea adevărat, căci el spală de pe om ori-ce spoială de cultură și educațiune și-l presentă în starea sa naturală, punându-l în imperiul animalelor.

Dr. Quincey, care vorbește din propria experiență, face comparare între înrîurirea vinului și a opiului și pronunță față de ultimul o judecată foarte optimistică. Urmarile beției ambelor acestor două substanțe sunt în principiu deosebite, dar beția cauzată de opiu e mult mai durabilă și mai stricătioasă, deși beția e mult mai plăcută. Consumarea opiului se preface foarte ușor în deprindere pătimășă. Oppenheim dice relativ la aceasta: „Dacă s'a înrădăcinat tare această datină ruinătoare, atunci este imposibil a o învinge. Torturile aceluia, care trebuie să se lipsească de obiceiurile lui mijloace stimulente, sunt chiar așa teribile, cât de perfectă 'i-e fericirea, după ce a ajuns în posesiunea lor“.

Englezul Collegeride petrecu mulți ani în înghițirea opiului, dar nici nu putu abdice de el decât numai după nespuse lupte corporale și spirituale.

Măncătorul ordinar de opium se numește la Turci „Thiriakides“ și este chiar așa de puțin stimat ca la noi bețivii ordinari. Măncătorul ordinar de opiu poartă neîndoioasa sa signatură tot cu sine. Statura lui este vestejită și fără putere, puținica lui carne este moale și spânzură (este deci buget, ca și la beutorii de vinars), spatele îi sunt strîmbate și din ele se ridică un grumaz lung. Fața 'i-e fără colorare și creață, ochii paliți, buzele-'i bălbăie și tremură continuu și întregă figura 'i-e o caricatură a omenimii. Cum dai acestui automat decădut porția sa de opium, devine deloc altă ființă, se schimbă cu desăvîrșire. Automatul învie și lucră. Tot e vieață, ochii lui schinteiază într'un foc viu, tăcutul om cădută în apatie devine vorbăreț. Humorul și glumele îi es fuior din gură până-'i ține beția; părăsindu-l aceea, îl părăsesc și puterile lucrătoare, atât corporale cât și spirituale. Rar trec preste al 40-lea an, din cei-ce duc această rușinatoare vieață.

Une-ori opiul, în urma deprinderii, nu mai are influență, atunci consumătorii își iau refugiul la Sublimat (Hydrargyrum ichloratum), la înfricoșatul venin din lumea mineralelor. Dar' se părăsim astfel de icoane! Numai prostul obicei al unui popor decădut ne presentă astfel opiul.

(Va urma).

Spicuitoarea.

(Cu ilustrațiune.)

Speranțele, pre care le dete primăvara s'au împlinit. Cerul a dat ploaie mănoasă și soare cald la timpul potrivit. Semănăturile s'au desvoltat cu putere. Acum vin secerătorii se culeagă roadele muncii din primăvară. Spicul e plin, snopii sunt mari, pâne belșug. Dar' și când e

belșug omul prevădător nu desprețuesce nici sfărimiturile, și spicele care rămân în urma secerătorilor le adună, căci și ele sunt bune de ceva, dacă nu de alta, pentru a le da vecinei dealătura, care are puțină pâne, dar' mulți copii. Și mai ales când spicuitoarea este atât de drăguță, atât de bună de inimă, precum ni-o arată ilustrațiunea noastră, nu numai cel miluit de ea va simți deosebită mângâiere, ci și privitorul neinteresat deadreptul cu plăcere îi va ura cu poetul:

„ . . . floare de crin,
În plin s'e-ți meargă vrerile tale,
Precum tu, dragă, ne eși cu plin.
S'ajungi mireasă, s'ajungi crăiasă!
Calea s'e-ți fie numai de flori,
Și casa casă, și masa masă
Și sinul leagăn de pruncușori“.

Biserica, școală, educațiune.

— Dar. Mihail Pavel, episcopul gr.-cat din Oradea-Mare, a dăruit capitulului seu suma de 6000 fl. v. a., pentru a se distribu în părți egale acelor preoți, care desvoaltă zel în afacerile lor preoțesci. — **Examenle de maturitate** la școala comercială română din Brașov s'au ținut la 18 Iunie v. fiind comisar consistorial părintele protopresbiter I. Petric, reprezentant al ministrului de instrucțiune inspectorul de școale Fr. Koos și reprezentant al ministrului de comerț Eugen Jikelius, secretar ai camerei comerciale. 3 elevi au trecut examenul cu calculul de foarte bine, 1 cu bine, 2 cu suficient; 1 a fost îndreptat la repetiția examenului.

Literatură și știință.

— **Instrucțiune practică pentru cauzele matrimoniale**, cu respect la disciplina vigență în provincia bisericească gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, scrisă în usul păstorilor sufletesci prin prof. Dr. Iuliu Simon, este numirea unei lucrări pentru păstori sufletesci gr.-cat., pentru care autorul invită la prenumerațiune. Lucrarea, în mărime de 20 coale tipar, va apăre în Septemvrie la tipografia „Aurora“, A. Todoran în Gherla. Prețul 1 fl. În partea 1-a se va tracta despre agendele preotului, ce premerg căsătoriei, în partea a 2-a se va tracta despre procedarea preotului în unele casuri, ce se ivesc după încheierea căsătoriei. Mai multe formulare pentru agendele scripturistice de acest resort și indicarea la toate dispozițiile legii civile ungare, referitoare la căsătorie, vor mări folosul cărții pentru cei, pre care-'i privesce. — **Istoria universală eclesiastică** partea III., evul modern, de George Aramă, prof. la seminarul Veniamin, aprobată de Sfântul Sinod, a apărut și se află de vîndare la librăria Popovici și Marincovici în Iași. — **Monologuri în versuri**, de Nicolae Țincu, după mai mulți autori și poeți francezi, au apărut și se află de vîndare la Tipografia Națională din Iași, prețul 1 leu. — Se anunță dela București aparițiunea în curînd a unui volum de „**Legende**“ de V. A. Urechîă. Volumul de vr'o 12 coale va cuprinde mai multe bucăți încă nepublicate. — **Cântecelme mele**, mici poeme în prosă, de Gr. Crețescu, a apărut de curînd în un elegant volum la București. — I. G. Bibicescu, directorul diarului bucurescean „Telegraful Român“, caută un editor pentru o colecțiune de cântece populare din Transilvania, cuprîndînd la 7000 versuri. — „**Ecoul Săptemănei**“ este numele unei reviste pentru litere, arte, științe etc., ce a început se apară la București începînd dela 16 Iunie v. sub redacțiunea mai multor bărbați de litere mai tineri.

Teatru, muzică și arte preste tot.

— La Ateneul nou din București s'a expus un tablou al luptei trupelor române în ziua de 27 August 1877. Executatrea este de pictorul John Schönborg din Londra, fost corespondent artistic al ziarelor „London News” și „L'Illustration” în campania din 1877. — **Catedrală nouă** în capitala României. Pentru edificarea unei catedrale monumentale în București s'au făcut propuneri încă de pe timpul după terminarea războiului din 1877—78 și guvernul a și pus în budget sume spre acest scop. Acum se vede, că este intenția a păși la realizarea ideii. Ministrul cultelor va scrie în curând un concurs internațional pentru planurile catedralei. Planurile vor avea să se depună în luna lui Noemvrie a. c., când se va constitui și juriul de examinare. Locul destinat pentru acest edificiu monumental este în fața universității.

De toate și de pretutindeni.

— Pentru „expoziția de industria de casă a femeii române din comitatul Hunedoarei”, ce este să se aranjeze la Hațeg cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii transilvane”, comitetul de organizare din numitul oraș a emis un nou apel și anuntă cătră publicul român din comitatul Hunedoarei. Acest anunț fixează deschiderea expoziției pentru ziua de 13 August st. n. la oarele 11 a. m. în salele din parterul școalei grănițarești din Hațeg, ear' închiderea ei pentru ziua de 20 August. Expoziția va fi deschisă în fiecare zi dela oarele 9 dim. până la 6 oare seara; prețul de intrare pentru oameni de clasa cultă 30 cr., pentru poporul dela sate 10 cr. Cu suma de 60 fl., votată de adunarea generală a „Reuniunii femeilor române” din comitatul Hunedoarei se vor premia 18 exponente, având premiarea să se facă la 16 August. Pentru colectarea obiectelor de expus s'a ales o comisie în persoanele dlor Ioan Munteanu, Vasile Ianza, Ludovic Ciuciu și Paul Olteanu. Obiectele menite pentru expoziție au să se adresa până la 25 Iulie st. n. pe spesele comitetului arangiator la prezidenta comitetului de organizare al expoziției, doamna Susana Popovici în Hațeg. — Duminecă în 17 I. c. v. s'a celebrat ca și în alte biserici, și în biserica din Rășinari parastas în memoria răposatului arhiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna. Societatea de lectură „Andreiu Șaguna”, a seminaristilor dela seminarul Andreian din Sibiu a trimis, ca în toți anii, o delegațiune, pentru a depune o cunună pe mormântul răposatului, ear' corul seminarial a executat cântările corale. — „Reuniunea femeilor române din Mediaș și giur” a ținut adunarea sa generală în ziua de S. S. Constantin și Elena sub prezidiul d-nei Maria Roman. După raportul prezentat adunării averea reuniunii este de 4516 fl. 96 cr., arătând față de starea cassei dela finea anului trecut administrativ un crescământ de 393 fl. 42 cr. Ajungând fondul la 10.000 fl., ceea-ce se speră că se va întâmpla preste câțiva ani, reuniunea își va întemeia o școală de fete în Mediaș. Tot în aceea zi s'a ținut în același oraș, sub prezidența dlui I. Moldovan prima adunare generală a despărțământului XXIV. (Mediaș) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”. Domnii Pavel Popescu din Boarta și Dionisiu Roman din Mediaș au ținut câte un discurs instructiv. — **O nouă casă de împrumut și păstrare „Mielul”**, societate pe acții, înființează harnicii economi din Poiana, comitatul Sibiuului. Fondul social de 25.000 fl. e împărțit în 500 acțiuni. Adunarea generală constituată se va ține la 12 Iulie n. a. c. în Poiana. — **Mulțumită** s'a exprimat Excel. Sale părintelui arhiepiscop și metropolit Ioan Vancea decătră ministrul de culte și instrucțiune, pentru ridicarea și înzestrarea

școalei de fete din Blaj. — Pentru sporirea fondului **Ligei** secțiunea din Pitești arangiază la 23 Iunie o petrecere, la care vor participa și studenții piteșteni din București, întemeietorii acestei secțiuni. — **Memoriul studenților români și străinătatea.** Răsunet favorabil Românilor a aflat Memoriul studenților la studenții universitari din Turin, din Neapole, din Geneva și acum mai în urmă și la studenții din Paris și la cei belgieni. În buletinul de pe luna lui Maiu a Asociațiunii generale a studenților din Paris dl. Henri Carmellin publică un articol intitulat „Revendicările Românilor”, în care în termeni foarte călduroși apretiază legitimitatea luptelor naționale ale latinilor dela Dunăre, condamnând asuprașirile, ce Români din statele neromâne au să îndure pentru limba și naționalitatea lor. Ear' în „Journal des étudiants de l'université de Bruxelles”, studentul belgian domnul Loius Brunel scrie sub titlul „Questions d'Orient” un însemnat articol, în care reasumând partea primă a „memorandului” insistă foarte mult asupra anălisei legii dela 1868, asupra feliului cum ea se execută numai cu părtinirea elementului maghiar, și asupra vătămării ce se aduce autonomiei bisericesci. Reproduce apoi întreg punctul, care se ocupă cu asilele de copii și încheie cu cuvintele, „sunt sigur, că spriginul moral, care întărește și intramă inima nu va lipsi din partea noastră fraților nostri români și că Belgia Occidentului nu va uita pe Belgia Orientului.

Cronica săptămânii.

— În camera deputaților din Budapesta se **continuă desbaterea generală** asupra proiectului despre reforma administrativă. Între alții, care au combătut proiectul, deputatul transilvănean N. Bartha s'a ocupat în vorbirea sa și de cestiunea naționalităților și de raporturile speciale ardelenesci. Constatând că contopirea violentă a naționalităților, având în vedere dezvoltarea culturală și direcția națională a naționalităților, astăzi n'ar ajunge la nimica, cheia cestiunii naționalităților ar fi a se căuta în libertate, cultură și în bunăstare, lucruri pre care proiectul nu le-ar da Ungariei După a sa părere cestiunea naționalităților ar pute fi resolvată mai cu efect, dacă s'ar ridica mai mult autoritatea morală a statului, dacă guvernul ar exercita o mai mare influență asupra bisericilor și școalelor, ca ele să nu fie cuiburi păcătoase de aspirațiuni neîndreptățite și dacă ar insista, ca cel-ce e membru în congregațiunea comitatensă, să scie scrie și citi ungurește. De altcum se svonesce, că deputații ardelenesci vor lua hotărârea sau a vota contra proiectului, sau a se abține dela votare, cu declarația, că nu aproabă proiectul, ear' deputații kossuthiști au declarat a continua desbaterea și de a nu se spăria de nici o greutate, chiar și dacă desbaterile ar ține neîntrerupt toată vara. — Cu ocaziunea călătoriei Maiestății Sale la sfințirea bisericii catedrale dela Cinci-Biserici și apoi la Fiume, s'a întâmplat, că Maiestatea Sa în orașul prim la o alocuțiune în limba croată a răspuns nemțesce, ear' în al doilea cu reprezentanța orașului și cu toate celelalte corporațiuni a comunicat mai ales în limba italiană și germană, ceea-ce se consideră ca o recunoaștere din partea capului statului a dreptului fiecărui popor din Ungaria, de a se folosi de limba sa și cu astfel de ocaziuni. Pe de altă parte cu ocaziunea primirii delegaților comitatelor în Cinci-Biserici, Maiestatea Sa a atins în răspunsul seu și cestiunea reformei administrațiunii, a cărei resolvire o consideră ca în interesul țerii. Această împregiurare a dat deputatului G. Ugron ocaziune pentru o interpelare în cameră, fiindcă dînsul privesce în aceasta o influențare a desbaterilor și hotărârilor parlamentului. În răspunsul seu ministrul-president a declarat, că deoarece-

partea cea mai mare a comitatelor s'ar fi exprimat în favorul reformei administrative, menționarea din răspunsul Maiestății Sale, făcută sub responsabilitatea guvernului, ar fi numai constatarea unei stări faptice, ear' nu o influențare asupra deciziunilor parlamentului. — Cu ocaziunea vizitei orașului Fiume Maiestatea Sa a cercetat și escadra englezească, și luând dejunul pe corabia admiralului englez Hoskins, a ridicat un toast în onorul reginei engleze, de care de timp îndelungat e legat prin legături de venerațiune și devotament, și în onorul marinei engleze, pentru care are sincera admirațiune și stimă. Această vizită se consideră ca o întărire a părerilor, că Anglia, deși nu participă formal la tripla alianță, totuși aderează și spriginesce scopurile ei, care sânt menținerea păcii și a statului actual de echilibru al puterilor în Marea-mediterană. — În România faima despre căsătoria prințului moștenitor Ferdinand cu o domnișoară, ce aparține unei vechi familii române, a produs nu puțină agitațiune în cercurile politice și în diaristică. Bărbații cei mai de influență politici pronunțându-se în contra realizării acestui proiect de căsătorie, el a fost abandonat. A. S. principele moștenitor a plecat Marți în 30 Iunie n. pentru câteva luni la Sigmaringen, însoțit de dl. colonel Robescu, adjutant al regelui, ear' d-șoara Văcărescu, fiica dlui Enache Văcărescu, ministru plenipotențiar la Roma, și presupusa mireasă a prințului, încetând a mai fi damă de onoare a reginei, va pleca cu tatăl seu la Roma. — O foarte favorabilă aprețiere a aflat în străinătate broșura cunoscutului politician român dlui Tache Ionescu intitulată: „La politic étrangère dela Roumanie“ (Politica externă a României), apărută de curând în tipografia Curtii regale F. Göbl și fii în București. În această scriere se susține cu multă tărie și claritate politica externă a răposatului Ioan Brătianu, conform căreia chemarea României este de a forma, cu Maghiarii dimpreună, un zid despărțitor între masele slavice dela Nord și cele dela Sud și se arată rolul cel important ce-l au Românii în mijlocirea culturai apusene în Orient, rol, care nu singuri și nu în prima linie Maghiarii sânt chemați a-l împlini, ci mână în mână cu Românii, care sânt în multe privințe mai apți pentru această misiune. Se înțelege, că cu această ocaziune nu putea să nu se atingă și causa noastră a Românilor din Ungaria și a nu se arăta, că alt tractament ar trebui să li-se aplice, dacă e ca Ungaria și România să poată accentua cu mai mare efect identitatea lor de interese politice. — Cu privire la întreita alianță ministrul-president al Italiei di Rudini a declarat în cameră, că va persista prelungă politica de pace și că va susține nestrămutată alianța cu puterile centrale, astfel că Italia și Europa pot fi sigure, că alianțele vor fi susținute și pacea va rămâne pentru multă vreme asigurată, ear' în Senat a declarat, că pentru menținerea

echilibrului și a lui status-quo în Europa și mai ales în Marea-mediterană, guvernul de mult s'a pus în legătură cu puterile centrale și și cu Anglia, care are interese identice, și că înainte de a expira tractatele cele vechi, vor fi de mult în vigoare alte tractate noue. Prin această declarație a devenit public faptul, că tripla alianță s'a prolongat și telegrame din Berlin și Roma, cu data 1 Iulie n. confirmă, că împăratul Germaniei a împărtășit, că tratatul despre tripla alianță a fost ratificat la 30 Iunie la Roma în prezența regelui decătră Rudini și ambasadorii Germaniei și Austro-Ungariei.

Sciri personale.

— **Advocați noi.** Dr. Ioan Popescu, cand. de avocat din Cluj, și Dr. Ioan Ivan, cand. de avocat în Mediaș, au depus cu succes eminent censura de avocat la tabla reg. din Murăș-Oșorhei. — **Himen.** Dl. Dr. Alexandru L. Hosszu, avocat, s'a logodit la 22 l. c. în Arad cu d-șoara Aurelia Petco, fiica dlui avocat Dr. Lazar Petco. — Dl. Valeriu Pop, notar cercual în Săcel și d-șoara Paraschiva Aurelia Florian, învățătoare în Seliște, își vor sërba cununia lor la 12 l. c. în Seliște.

— Deslegarea ghicitei din Nr. 23 este: Galați, Emanuil, Ost, Rareș, Gregorie, Esop, Croația, Odobesci, Jules Verne, Bismarck(k), Ulani, Crispi. Inițialele dau numele poetului George Cojbu.

Deslegare nimerită ni-au trimis: Nicolae Onciu, Uzdin; D. Munthiu, Poiana.

La sortire s'a tras numele dlui Nicolae Onciu din Uzdin, căruia s'a dispus a se trimite colecția de cărți din editura Institutului Tipografic.

Ghicitură de șac

de — * * *

sus-	văr	te	cu	re	mie.
cel	pa'	șii	sat	gus-	e
E	pin.	sē'l	re	re	D.
'n	ce	re	de	rul	du
ga.	Ca	re,	A	Vo	ve
n'a-	ca	ni	nin,	Chin	mo

Corespondența foi.

— *A. P.*, Satu-mare: Am primit cu mulțumită; urmează epistolă. *V. Rx.*: Cele din jumătatea din urmă a „Destinului“ nu sânt prea potrivite în gura unuia, care este încă începător în ale poeziei.

Cu 1-a Iulie v 1891

se începe

Abonament nou

la

„FOAIA ILUSTRATĂ“.

Abonamentele se fac cu multă înlesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung*).

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foi.

Domnii abonenți sânt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășiile, în care li-s'a trimis foaia până acuma.

Administrațiunea „Foaiei Ilustrate“.

Exemplare complete dela începutul anului se mai pot căpeta la administrațiune.

Editura Institutului Tipografic, societate pe acții în Sibiiu. — Redactor responsabil: **Dr. D. P. Barcianu.**

Tiparul Institutului Tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.